

INTEGROITU SOSIAALITYÖ HELSINGIN KAUPUNGIN PSYKIATRIALLA

Aliisa Eronen, Elena Poutanen &
Mira Rautio
Sosiaalityön käytäntötutkimus
Sosiaalityö
Helsingin yliopisto
Helmikuu 2024

TUTKIMUKSEN KONTEKSTI

Käytäntötutkimus toteutettiin Helsingin kaupungin psykiatriassa, tarkastellen integroitua sosiaalityön mallia. Integroidulla sosiaalityöllä tarkoitetaan Helsingin kaupungin psykiatrialla aikuissosiaalityön ja terveystieteiden yhdistämistä, jolloin sosiaalityöntekijät toimivat viroissa tehden palvelutarpeen arviointia ja päätöksiä (Tiihonen, Raikisto & Ritsilä, 2019).

Rakennemuutoksen myötä terveystieteiden sosiaalityöntekijöiden työnkuva on laajentunut myös sosiaalihuoltolain mukaisiin tehtäviin. Lisäksi muutokset vaikuttavat konkreettisesti asiakkaan palveluiden järjestämisen tapoihin. Integraatio on linjassa SOTE-uudistuksen tavoitteiden kanssa (mm. yhden luukun periaate), jossa asiakas saisi palvelut yhdestä paikasta. (HE241/2020)

TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää millaisia mahdollisuuksia, sekä haasteita integroitu sosiaalityö tuo psykiatrian sosiaalityöntekijöiden työhön. Tutkimuksemme täydentää Helsingin psykiatrialle tehtyä aiempaa käytäntötutkimusta (Laari, Päiviö & Finander, 2020), keskittyen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten näkemyksiin. Tutkimus luo ajankohtaisen tilannekatsauksen integroidun sosiaalityön nykytilanteesta. Lisäksi tutkimusaiheen merkityksellisyyttä perustelee ajankohtainen keskustelu terveystieteiden sosiaalityön roolista.

AINEISTO JA ANALYYSI

Aineisto koostuu kahdesta sosiaalityöntekijöiden fokusryhmähaastattelusta, sekä terveydenhuollon ammattilaisille suunnatun kyselylomakkeen vastauksista. Fokusryhmiin osallistui yhteensä 13 sosiaalityöntekijää ja kyselylomakkeeseen vastasi 10 terveydenhuollon ammattilaista. Analyysimenetelmämme toimi aineistolähtöinen sisällönanalyysi.

TULOKSET

Muodostimme neljä mahdollisuutta ja haasteita käsittelevää pääluokkaa. Lisäksi keskityimme integroidun sosiaalityön määrittelyyn, sekä erittelimme esiin nousseita hyviä käytäntöjä ja kehittämisehdotuksia.

- 1) Työntekijänäkökulma
- 2) Monitasoinen yhteistyö
- 3) Asiakasnäkökulma
- 4) Rakenteelliset tekijät

Havaitsimme kaikissa kategorioissa olevan sekä mahdollisuuksia, että haasteita. Tutkimustuloksemme kertovat monitasoisen yhteistyön ja kollegiaalisen tuen tärkeydestä. Rakenteellisilla tekijöillä on suuri rooli integroidun sosiaalityön toteuttamisessa. Integroidun sosiaalityön mallissa on hyötyjä, mutta se ei ole ongelmatonta. Tulosten perusteella voidaan päätellä, että sosiaalityöntekijöillä on tärkeä paikka ja rooli terveydenhuollossa.

KEHITTÄMISIDEAT

Tutkimuksemme osoitti, että työyhteisön sisällä on jo olemassa hyviä käytäntöjä, jotka ovat osin jääneet yksittäisten sosiaalityöntekijöiden hiljaiseksi tiedoksi. Näitä olivat mm. verkostotapaaminen aikuissosiaalityöhön siirryttäessä tai työntekijäkohtaiset selkeät ohjeet asiakastietojärjestelmän käyttöön.

Työyhteisössä voitaisiin hyötyä näiden jakamisesta laajempaan yhteiseen käyttöön. Myös aiemmin käytössä olleita ohjeita ja perehdytyskortteja voitaisiin hyödyntää enemmän. Lisäksi haastatteluissa nousi esiin työn kehittämiseen liittyviä ajatuksia. Erityisesti sosiaalityöntekijät kokivat tarvetta mentorille sosiaalihuoltoon liittyvissä kysymyksissä. Kehittämistarpeena todettiin asiakastietojärjestelmä, joka ei tue nykyisen integroidun sosiaalityön toteuttamista

LÄHTEET

Laari, L., Päiviö, H. & Finander, L. (2020). *Terveystieteiden sosiaalityön muutoksessa – Kokemuksia tuesta ja kontrollista psykoosipalveluiden sosiaalityössä*. Sosiaalityön käytäntötutkimus, Helsingin yliopisto.

Tiihonen, E., Raikisto, K. & Ritsilä, A. (2019). Monialainen palvelutarpeen arviointi. Teoksessa Zechner, M. (toim.) *Näkökulmia palvelutarpeen arviointiin*. (s.198–223) Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä 144.

HE241/2020 vp, Perustelut, luku 2.16.3 Integraatio sosiaali- ja terveydenhuollossa

